

Muistio

2.4.2025

 VN/36476/2023
 VN/36476/2023-VM-36

Valtionavustustoiminnan yhteiskehittämisen ja yhteisten valtionavustuspalvelujen strategisen ohjaamisen yhteistyöryhmän (VA-yhteistyöryhmä) kokous 02/2025

Aika	Keskiviikko 26.3.2025 klo 9-11
Paikka	Teams
Jäsenet	Vesa Lipponen, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja Jaana Wallden, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja Mari Näätäsaari, Valtiokonttori Altti Liskola, liikenne- ja viestintäministeriö Matti Hyytinen, maa- ja metsätalousministeriö (poistui asiakohdassa 5) Mikko Lehtonen, oikeusministeriö (paikalla asiakohdassa 5) Tiina Kuoppa, opetus- ja kulttuuriministeriö Petri Saarukka, puolustusministeriö Johanna Herrala, sisäministeriö Lassi Kauttonen, sosiaali- ja terveysministeriö Jenni Hyvärinen, työ- ja elinkeinoministeriö Sanna Takala, ulkoministeriö, sijaisena Tanja Stormbom Piritta Sirvio, valtioneuvoston kanslia Merja Salmi, valtiovarainministeriö (asiakohdasta 6 alkaen) Tiina Kotonen-Pekkanen, ympäristöministeriö (asiakohdasta 6 alkaen)
Pysyvät asiantuntijat	Pauliina Smolander, KEHA-keskus Juha Pulkkinen, Innovaatorahoituskeskus Business Finland Virpi Myllykoski, Ruokavirasto Hanna Heinonen, STEA Liisa Huovinen, Suomen Akatemia
Kutsutut asiantuntijat	Vesa Hagström, Valtiokonttori (paikalla asiakohdassa 6)
Sihteeri	Leena Rantala, valtiovarainministeriö

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

 0295 16001
 +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

Kokousmuistio 2.4.2025

1 Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00, ja todettiin läsnäolijat.

2 Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Työryhmä hyväksyi 19.3.2025 päivätyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Päätös: Työryhmä hyväksyi edellisen kokouksen (1/2025) pöytäkirjan.

4 Valtiokonttorin tilannekatsaus

Mari Näätsaari kertoi yhteisten VA-palvelujen kehittämisen ja käyttöönottojen etenemisen, ml. erilliprojektien tilanteen liitteen 1 mukaisesti. Tietojärjestelmäkehityksessä tiimin suorituskyky on hyvä. Volyymien kasvun myötä ohjelmointivirheitä tulee ilmi aikaisempaa enemmän. Häiriötilanteiden varalle on valmisteilla toimintamalli. Tavoitteena on kaksinkertaistaa määrittelytyön vauhti. Suomen Akatemian käyttöönottoprojekti on käynnistymässä. Valtiokonttori valmistelee laajempaa raportointia vuoden 2024 valtionavustustiedoista. Puhelinpalvelun supistettu palvelutaso näyttää ainakin toistaiseksi riittävältä.

Käyttöönottojen ohjausryhmään on tulossa esitys vuoden 2025 tiekartan muutoksesta siten, että palautukset ja takaisinperintä jätettäisiin pois ja tilalle tulisi herätteet ja työpöytätyö.

Työryhmän keskustelussa esiin nousseita asioita: vaikuttavuustoiminnallisuuden pysyminen tiekartalla on tärkeää; tiekarttaan pitäisi saada lisää volyymia, käyttöönottajien kokoamasta noin 70 tarpeen listasta vain yksi asia on nostettu vuoden 2025 tiekartalle; kehittämistyössä on keskitytty pakollisiin talousasioihin; käytäntöjen moninaisuus tuo kehitykseen monimutkaisuutta; talousprosessit on tärkeää saada toimimaan; herätteitä ja tietoa ohjelmointivirheistä ja korjauksista voisi olla kaikille käyttäjille järjestelmän etusivulla.

Päätös: Työryhmä merkitsi tiedoksi Valtiokonttorin tilannekatsauksen ja siitä käydyn keskustelun.

5 Käytännejaoston tilannekatsaus

Mikko Lehtonen esitteli käytännejaoston työskentelyn etenemisen tilannetta ja jaoston ehdotusluonnoksia liitteen 2 mukaisesti. Jaosto on valinnut käsiteltäväksi kolme asiaa: tilintarkastusmenetelyt, monivuotiset yleisavustukset ja EU-hankkeiden osarahoittaminen. Lisäksi jaosto on pohtinut ehdotusten toimeenpanon seuranta. Valmistelu jatkuu vielä mm. valtionapuviranomaisien työpassissa. Tarve uudistamiselle ja esimerkiksi hallinnollisen työn helpottamiselle on tunnistettu, kynnys toteuttamiselle näyttää kuitenkin olevan korkealla.

Työryhmän keskustelussa esiin nousseita asioita: tilintarkastuksiin liittyvät käsitteet on hyvä tarkistaa; monivuotisissa yleisavustuksissa olisi otettava asianmukaisesti huomioon mm. avustuksen käytön valvonta; EU-hankkeiden omarahoitusosuuden kattamisesta on jo esim. TEM:n hallinnonalalla linjauksia ja ohjeistusta; valtionapuviranomaisilla on tarvetta yhteisesti pohtia esim. takaisinperintään ja kohtuullistamiseen liittyviä asioita.

Päätös: Työryhmä merkitsi tiedoksi käytännejaoston tilannekatsauksen ja siitä käydyn keskustelun.

6 Valtiokonttorin tekoälykysely valtionapuviranomaisille

Vesa Hagström kertoi Valtiokonttorin automaation ja tekoälyn hyödyntämistä koskevaan erilliprojektiin liittyvän tekoälykyselyn tuloksista liitteen 3 mukaisesti. Kyselyyn on tullut noin 25 vastausta.

eri organisaatioista ja eri rooleissa toimivilta asiantuntijoilta. Kyselyn perusteella hyödyllisimpinä toiminnallisuuksina pidetään mm. hakemuksen täydennystarpeen automaattista tunnistamista, maksatukseen liittyvän automaation lisäämistä, myöntökelpoisuuden tarkistamista, hakijaa koskevien tietojen tarkistamista ja hakemuksen ristiriitaisten tietojen tunnistamista. Erillisprojektissa ollaan innovaatioprosessiin vaiheessa ja tavoitellaan sitä, että vuonna 2025 useampi tärkeäksi arvioitu toiminnallisuus etenisi kehityksen kautta käyttöön.

Työryhmän keskustelussa esiin nousseita asioita: asiantuntijan omaa työpanosta edellyttävät asiat eivät nouse hyödyllisyysarviossa niin korkealle kuin rutiininomaiset toiminnot, ja tällaista tulosta voidaan pitää odotettuna; myös Valtiokonttorin oman työn helpottaminen voisi olla yksi kriteeri, kun tehdään valintoja toteutettavista toiminnallisuuksista.

Päätös: Työryhmä merkitsi tiedoksi tekoälykyselyn ja siitä käydyn keskustelun.

7 Mahdollisuus valtionavustustoiminnan tietovarannon hyödyntämiseen

Leena Rantala esitteli valtionavustustoiminnan tietovarannon hyödyntämistä, erityisesti ns. asiakastietojen hyödyntämistä, koskevan arviointimuistion luonnosta (liite 4). Luonnos on laadittu ottaen huomioon yhteistyöryhmän lähetekeskustelussa 26.11.2024 esiin nousseet asiat. Johtopäätöksenä on mm., että valtionavustuslain osittaisuudistusta valmisteleavan työryhmän tulee laatia tietovarantoon kertyvien avustusten hakija- ja saajatietojen hyödyntämisen edellyttämät tiedonsaantioikeuksia koskevat säännökset.

Työryhmän keskustelussa esiin nousseita asioita: on tyypillistä että samat hakijat hakevat samalta valtionapuviranomaiselta useita avustuksia ja myös tämän tiedon koonti on valtionapuviranomaiselle hyödyllistä; tietojen yhteiskäytön käyttötapauksia ovat esimerkiksi taloustarkastushavainnot, maksuvelvoitteiden noudattaminen ja takaisinperintätiedot.

Päätös: Työryhmä merkitsi tiedoksi asian ja siitä käydyn keskustelun. Työryhmä ei ehdottanut muutoksia arviointimuistioluonnoksen johtopäätöksiin.

8 Muut asiat

- Valtiovarainministeriö pyrkii yhteistyössä muiden ministeriöiden (TEM, MMM, SM) kanssa toteuttamaan selvityksen VA-palvelujen hyödyntämisestä EU-rahastojen hallinnoinnissa tulevilla rakerahastokaudella.

9 Seuraava kokous

VA-yhteistyöryhmän seuraava kokous on 21.5.2025.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.

Liitteet

Liite 1 Valtiokonttorin tilannekatsaus

Liite 2 Käytännejaoston tilannekatsaus

Liite 3 Valtiokonttorin tekoälykysely valtionapuviranomaisille

Liite 4 Arviointimuistioluonnos_VA-tietovarannon hyödyntäminen

Jakelu

Työryhmän jäsenet ja pysyvät asiantuntijat